

ALBERTINA

Program výstav 2012

Impresionismus

Pastely, akvarely, kresby

10. 2. 2012 – 13. 5. 2012

Výstava představuje návštěvníkům více než 200 pastelí, akvarelů a kreseb impresionistů a postimpresionistů, jejichž práce na papíře mají v jejich tvorbě významné postavení. V mezinárodním měřítku se jedná o první výstavu, která se v celé Evropě věnuje tomuto tématu. Právě mezi umělci z éry impresionismu a postimpresionismu dosáhla kresba do stejného a rovnoprávného postavení, které se stalo směrodatným pro modernu.

Zatímco se malby Moneta, Degase, Renoira, Pissarra, Maneta, Seurat, Signaca, Cézanna a Gauguina těší velké popularitě, jejich nejmenší stejně úchvatné práce na papíře zůstávají daleko méně známé. Zejména zásluhou těchto umělců se kresba, která byla do té doby vnímána sekundárně jako přípravný studijní materiál, do kalibra rovněž primární funkce – byla povýšena na celistvé a samostatné umělecké dílo.

Edgar Degas, *Woman in a Tub*, cca 1883
Pastel na papíře
© Tate, Londýn 2011

Edouard Manet, *Svazek květin s kosatcem, zlatým deštěm a muškátem*, 1880, akvarel, Albertina, Víde

Paul Gauguin, *Négreries Martinique*, 1890, kvaš, akvarel, černý inkoust, koláž
Collection Jan Krugier, sbírka Jana Krugiera

Gustav Klimt. Kresby

14. 3. 2012 – 10. 6. 2012

Velká obliba Gustava Klimta souvisí především s opojnou smyslností jeho studií ženských aktů. Jak mnohvrstevnatá je jeho tvorba ve formě kreseb, přibližuje výjimečnou formou výstava *Gustav Klimt – kresby*. Albertina představuje velkou část své proslulé sbírky Klimtových děl, která je tvořena 170 listy. Výstava je doplněna mimo jiné zápisky z rakouských a mezinárodních sbírek. Na návštěvníky čeká bohatá škála studií postav, monumentálních náčrtů a symbolicky znázorněných alegorií. I s využitím strohých technických prostředků dokázal Klimt vytvářet fascinující efekty – kreslil, obyčejnou nebo barevnou tužkou, podle potřeby rovněž pomocí perokresby nebo akvarelových a zlatých barev. Albertina shromáždila několik sérií studií postav, které Klimt vytvořil v souvislosti s důležitými alegorickými malbami nebo portréty. Na těchto listech se postupně blíží esenci určitého postoje, pohybu nebo zachycení nálady. Každý list má svou autonomní hodnotu.

Právě tyto vzácně prezentované série zprostředkují návštěvníkům detailní pohled na pracovní postupy a duchovní univerzum umělce, který se ke svému umění prakticky nikdy nevyjadřoval verbální formou.

Gustav Klimt
Portrét dámy s pláštěm a kloboukem ve třetí čtvrtině profilu, 1897–1898
černá a červená křída
Albertina, Víde

Gustav Klimt
Poloportrét dámy v černém s pérovým kloboukem, 1907–08
štetec, perokresba, tuš, tužka, červená tužka
Albertina, Víde

Gustav Klimt
Studie ženské hlavy ve třetí čtvrtině profilu pro „Necudnost“ v „Beethovenfriesi“, 1901–1902
Albertina, Víde

Sbírka paní Wernerové

Kirchner – Heckel – Nolde

1. 6. 2012 – 26. 8. 2012

V rámci této výstavy se představuje jedinečná umlecká sbírka ženy, jejíž kariéra po 2. světové válce vystoupala od prosté sekretářky až k pravé ruce proslulého umleckého obchodníka Wilhelma Grosshenniga v Düsseldorfu, a která se zhruba od roku 1960 vášnivě ponořila do sbíratelství umění. Výběr zahrnuje okolo 90 děl, která jsou zaměřena na německý expresionismus. Vedle výjimečných skupin děl Ericha Heckela, Ernsta Ludwiga Kirchnera a Emila Noldeho jsou vystaveny rovněž práce úctyhodného ansámblu německých umělců 19. století a západoevropských velíků jako Picasso, Matisse a Modigliani.

Erich Heckel
Spící dívka, 1912
tužka a akvarel na kartonu
Albertina, Vídeň – trvalá zápisnice ze sbírky
Werner

Franz Marc
Sedící tygr, 1913
akvarel (na pohlednici pro dr. Hannu
Wolfskehlou, Mnichov)
Albertina, Vídeň – trvalá zápisnice ze sbírky
Werner

Emil Nolde
Dva parníky, cca 1915
akvarel na japonském papíře
Albertina, Vídeň – trvalá zápisnice ze sbírky
Werner

Joel Sternfeld

Barevná fotografie od roku 1970

27. 6. 2012 – 30. 9. 2012

Americkému fotografovi Joelu Sternfeldovi (*1944, New York) vnuje Albertina ve spolupráci s institucí Museum Folkwang z Essenu retrospektivní výstavu, která zahrnuje zhruba 130 prací ze čtyř desetiletí umělecké tvorby. Joel Sternfeld patří k nejdůležitějším zástupcům skupiny *New Color Photography*, která v 70. letech objevila barevnou uměleckou fotografii. Pod titulem *Joel Sternfeld – barevná fotografie od roku 1970* se představuje celkem jedenáct projektů. Těžištěm je 50 fotografií z jeho dosud neuvěřitelného raného díla, které sahá od roku 1969 do konce 70. let. Sternfeld v pohled je vždy zacílen na rodnou Ameriku s jejími zvláštnostmi, lidmi a specifickou krajinou. Distančovaný pohled umělce na krajinu a obyvatele dal vzniknout pronikavým obrazům, které znázorňují Ameriku mezi utopií a dystopií.

Joel Sternfeld
*The Space Shuttle Columbia Lands at Kelly
Lackland Air Force Base, San Antonio, Texas,
March 1979*
ze série: *American Prospects*
Digital C-print

Joel Sternfeld
McLean, Virginia, December 1978
ze série: *American Prospects*
Digital C-print
© Courtesy of the artist and Luhring Augustine,

Joel Sternfeld
*Young Man Gathering Shopping Carts,
Huntington, New York, July 1993*
ze série: *Stranger Passing*
C-print
© Courtesy of the artist and Luhring Augustine,

T lo jako protest

5. 9. 2012 až 2. 12. 2012

Výstava *T lo jako protest* se v nuje fotografické reprezentaci lidského t la – motivu, který nejr zn jším fotograf m sloužil jako ásto radikální výrazová forma pro vizuální protest proti spole enským, politickým a rovn ž um lecko-estetickým normám.

Centrum výstavy tvo í výjime ná skupina d l Johna Coplans, která pochází ze sbírek Albertiny. Fotograf se ve svých velkoformátových a sériov uspo ádaných snímcích zam il na znázorn ní vlastního nahého t la, které zcela odcizil b žné idealizaci formou fragmentace. Prost ednictvím nanejvýše propracovaného osv tlení po mnoho let vynikal na fotografické scén svým monumentálním a skulpturálním zp sobem.

Lidským t lem jako prost edkem um leckého rozporu se zabývali rovn ž další um lci, například Hannah Wilke, Ketty La Rocca, Hannah Villiger, Bruce Nauman, Robert Mapplethorpe a Tatiana Lecomte. Tyto p ístupy nejenže podtrhují esenciální aspekty Coplansova díla, ale p inášejí také diferencovaný obraz kritického znázorn ní lidského t la po roce 1970.

John Coplans
Self Portrait Interlocking Fingers
No 6, 1999
St íbrný želatinový papír
Albertina, Víde

John Coplans
Interlocking Fingers No. 17, 2000
St íbrný želatinový papír
Albertina, Víde

John Coplans
Frieze No. 6, 1994
St íbrný želatinový papír
Albertina, Víde

Císa Maxmilián I. (1459–1519) a um ní durerovské epochy

14. 9. 2012 – 13. 1. 2013

V Albertin se rovn ž nacházejí mnohá významná díla, která vznikla na po est a památku císa e Maxmiliána I. Pat í mezi n díla Albrechta Dürera, ale také neoby ejný *Triumfální pr vod* od Albrechta Altdorfera a jeho žák . Práv toto dílo bude v centru výstavy. Z p vodn 109 velkoformátových pergamenových arch s barevným ztvárn ěním rytí , velkolepých voz a landsknecht se v Albertin dochovaly listy 49 až 109, které vytvá ejí dohromady fresku o délce 54 metr .

Vedle tohoto na celém sv t jedine ného díla se p edstaví rovn ž další d ležitá díla zhotovená pro císa e, například monumentální d evo ez *Slavobrána* nebo knižní projekty *Theuerdank*, *Weißkunig* a *Freydal* které jsou z formálního a ideového hlediska t sn spjaty. Císa Maxmilián I. je od 19. století ozna ován titulem „poslední rytí “, a koli stál u po átku evropské renesance rytí ství, která byla typická honosnými turnaji a skvostnou rytí skou zbrojí. Výstava p edvádí vedle mnoha jiných tematických okruh také tento zá ný aspekt um ní z doby císa e Maxmiliána s ádou například z vlastní sbírky, které jsou obohaceny významnými záp jkami z institucí jako Metropolitan Museum of Art New York, berlínský Kabinet m dirytin nebo víde ské Um leckohistorické muzeum.

Albrecht Dürer
Innsbruck ze severu, cca 1496
akvarel, stopy krycích barev, zvyrazněno krycím
bílou
Albertina, Víde

Albrecht Dürer
Císař Maxmilián I., 1518
černá křída, barevné křídly,
zvyrazněno bílou křídou
Albertina, Víde

Albrecht Altdorfer
Saská knížata, cca 1513–16
Hnědá perokresba, akvarel a krycí barvy, zlaté zvyrazněno
Albertina, Víde

Od Moneta k Picassovi

Batlinerova sbírka

Trvalá expozice – znovuotevření po dvoutýdenní přestávce 13. 3. 2012

Pod titulem „Od Moneta k Picassovi“ představuje Albertina obsáhlou kolekci děl od klasicke moderny, která pocházejí zejména z Batlinerovy sbírky. časové období, které je nově pojetou expozicí pokryto, sahá od impresionismu a fauvismu přes německý expresionismus a Bauhaus až po ruskou avantgardu. Závěrem výstavy představuje dílo Pabla Picassa, které zachycuje epochu válek, revolucí a změn od počátku 20. století až do poválečných let.

Henri de Toulouse-Lautrec
Šiml „Gazelle“, 1881
Albertina, Víde – Sběrka Batliner, foto: ©
Fotostudio Heinz Preute, Vaduz

Amedeo Modigliani
Mladá žena v košili, 1918
Albertina, Víde – Sběrka Batliner

Pablo Picasso
Žena se zeleným kloboukem, 1947
Albertina, Víde – Sběrka Batliner